

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pristi prejemanju ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
 1/2 " . . . . . 10 "
 1/3 " . . . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.
 „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po gorikem in gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice računijo po Petit-vrstah če tekano „liat“ 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.
 Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopiši naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge rači, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.
 „PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1-60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriščoku; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Izid volitev v splošnem voilnem razredu.

Kraj	Dr. Franko	Krznlič	Štrekelj	Fon	Jerč	Manfreda
Ajba	57	60	55	157	157	157
Ajdovščina	147	147	147	22	22	22
Št. Andrež	69	69	69	120	120	120
Anhovo	93	93	93	199	199	199
Avber	61	59	34	31	36	32
Avče	15	15	15	89	89	89
Banjšice	39	39	39	95	95	95
Bate	58	58	58	96	96	96
Biljana	45	45	45	193	193	193
Bilje	136	136	136	132	130	131
Bovec	145	145	145	82	82	82
Breginj	58	58	58	63	63	63
Brestovica	36	36	37	61	61	61
Brje	17	17	17	45	45	45
Cerkno	228	228	228	569	569	569
Čepovan	56	54	55	84	83	83
Čezsoča	55	55	55	41	41	41
Črniče	154	154	154	185	185	185
Deskle	74	74	74	84	84	84
Devin	23	23	23	113	113	113
Doberdob	55	55	55	42	42	42
Dol-Otlica	42	42	42	105	105	105
Dornberg	143	143	143	252	252	252
Drežnica	8	6	3	113	111	110
Dutovlje	159	159	159	20	20	20
Št. Ferjan	100	100	100	279	279	279
Gabrije	50	50	50	37	37	37
Gabrovica	37	37	37	38	38	38
Gojače	44	44	44	38	38	38
Gora Št. Viška	128	128	128	88	88	88
Gorjansko	72	72	72	50	50	50
Grahovo	170	170	170	314	314	314
Grgar	93	93	93	136	136	136
Idrsko	18	17	18	53	53	66
Kal	122	122	122	235	235	235
Kamnje	11	11	11	78	78	78
Kanal	156	170	158	168	170	172
Kobarid	144	146	145	37	34	37
Kobljaglava	28	46	25	45	67	62
Kojsko	422	422	422	295	295	295
Komen	179	180	184	152	153	151
Kopriva	16	16	16	38	38	38
Kožbana	134	137	134	47	49	49
Kred	46	46	46	73	73	73
Križ	103	101	105	130	127	126
Livek	57	57	57	36	36	36
Ljubušnje	25	25	25	224	224	224
Log	3	3	3	53	53	53
Lokavec	139	139	139	31	31	31
Lokev	146	146	146	13	13	13
Lokovec	63	62	63	118	119	119
Sv. Lucija	125	125	125	272	272	272
Mavhinje	108	107	105	9	9	9
Medana	7	7	7	181	181	181
Miren	105	105	105	180	180	180
Nabrežina	69	68	70	29	30	29
Naklo	Divača	62	62	10	10	10
	Barka	123	123	24	23	23
	Matavun	157	157	158	7	7
Opatjeselo	92	98	96	118	124	121
Osek	69	69	69	121	121	121
Ozeljan	186	186	186	23	23	23
Št. Peter	148	148	149	160	159	159
Pliskovica	23	23	23	105	105	105
Podgora	222	219	226	198	188	188
Ponikve	57	57	57	125	125	125
Povir	66	66	66	77	77	77
Prvačina	155	155	155	98	98	98
Renče	187	187	187	108	108	108
Repno	108	108	108	55	55	55

Kraj	Dr. Franko	Krznlič	Štrekelj	Fon	Jerč	Manfreda
Rihemberg	304	304	304	214	214	214
Ročinj	93	93	93	40	40	40
Rodik	59	59	59	28	28	28
Sedlo	24	18	24	45	45	51
Sela	46	46	46	20	20	20
Sežana	159	159	159	37	37	37
Skopo	72	72	72	9	9	9
Skrilje	51	51	51	104	104	104
Slivno	24	24	24	4	4	4
Soča	8	8	8	17	17	17
Solkan	186	186	188	251	246	247
Sovodnje	61	61	61	108	108	108
Srpenica	35	35	35	20	20	20
Šebrelje	15	14	14	128	128	129
Šempas	105	105	105	76	76	76
Šempolaj	26	26	26	6	6	6
Škrbina	47	48	48	60	65	61
Šmarje	139	139	141	60	59	59
Štanjel	90	90	65	88	113	88
Štjak	60	60	60	90	90	90
Štorje	117	117	117	7	7	7
Temnica	32	39	35	111	113	110
Tolmin	244	244	244	299	299	299
Tomaj	100	100	100	65	65	65
Trebuša Gor.	83	83	83	15	15	15
Trenta	7	7	7	46	46	46
Trnovo (Gorica)	60	60	60	57	57	57
Lokve	21	21	21	72	71	72
Trnovo (Kobarid)	16	17	16	27	28	28
Velikidol	16	16	16	56	56	56
Vogrsko	80	80	80	99	99	99
Vojšćica	28	29	33	67	60	56
Volče	62	62	62	137	137	137
Vrtojba	174	174	174	127	127	127
Vrtovin	60	60	60	72	72	72
Zgonik	41	41	41	100	100	100
Žaga	94	94	94	—	—	—
Žablje Velike	49	49	49	41	41	41

Hoteli smo objaviti danes točne podatke o izidu v posameznih občinah. — Podajemo pa le stare z malimi premembami.

IZID VOLITEV

bo znan danes šele pozno v noč. Tako smo zvedeli v Št. Petru.

Ožja volitev v Furlaniji.

V splošni volilni skupini laško-furlanski je bil razglašen včeraj uradno izid volitev:

Volilcev je bilo 14.749.

Kandidatje laške liberalne stranke so dobili: Bombig 5533 glasov, Marchesini 5441, Pinat 5447.

Kandidatje laške klerikalne stranke so dobili: Faidutti 7186, Bugatto 7152, Piccinini 7021.

Šoc. demokratije so dosegli: Vižintin 1212, Povodnik 1198, Tonet 1216.

Slovenski kandidatje: Brajnik 701, Dugar 701, Fabčić 699.

Potrebna absolutna večina znaša 7375, ker ta ni dosežena, je potrebna ožja volitev.

Ožja volitev bo dne 5. oktobra, to je danes teden.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja.

Divača, 26. sept. — Danes po dokončanih deželnozborskih volitvah, se je ustanovilo v Divači za občine Divača, Ležeče toliko zaželjeno zavarovalnico goveje živine. Ko je obrazložil deželni oporavnik g. Bekar pomen iste in dal potreben poduk kako se je ravnati v slučaju nezgod itd., se je vpisalo takoj 29 udov ustanovnikov, ki zavarujejo 116 glav živine. O ostalih koji pa se niso mogli danes vpisati, je želeli da se čim pred zglase pri g. Rebcu, vaškem načelniku v Divači, koji je voljen začasnim poverjenikom te prekorsitne zavarovalnice.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali v Mlinskem K 5 povodom poroke gdč. Amalije Juretičeve in gospoda Josipa Kos-a. Živela novoporočenca!

Vrata. — Ženski podružnici družbe sv. C. in M. v Gorici je poslal g. učitelj Leopold Reja z Vrat znesek 3 K 60 v, nabrajan pri omizju na Vratih. Hvala!

Domače vesti.

Začetek šolskega leta 1909/10 na moškem učiteljskišču v Gorici (v S. Gregorčičevem domu v ulici Croce). — V četrtek 30. t. m. se bodo že sprejemali novi gojenci in v petek in soboto (1. in 2. oktobra) se bodo vršili dotični sprejemni izpiti. — Iste dni (v četrtek, petek in soboto) polože ponavljalne preskušnje oni gojenci, ki tistih še niso dostali v Kopru.

V ponedeljek 4. oktobra ob 9. uri zjutraj bode v cerkvi sv. Antona sv. maša v proslavo godu Njeg. Veličanstva presvetlega cesarja in ob enem kot slavnostna otvoritev novega šolskega leta.

V torek 5. oktobra se zbera gojenci ob 7³⁰, zjutraj v svojih šolskih sobah, kjer

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

In prijateljici sta se objeli. Nato sta vstali. Komornica, ki je stala poleg, je vzela album in košarico z delom.

»Naročila sem si kočijo,« je rekla Darija. »Mnogo sem slišala o nekem rimskem taboru tam nekje v gozdovih na Tannu. Baje je že davno temu, kar so tam taboretili Rimljani, in ta stvar me nikakor ne zanima, toda Akulina neprestano sanjari o tem kraju, in tako sem se končno odločila. Ali bi se ne hoteli peljati z nama?«

Šli sta v elegantno hišico, kjer je bivala Darija s svojo družabnico, in kmalu nato so jih odpeljali konji za mesto po temni aleji, ki se je vlekla po pokrajini v brezkončnost in tvorila tako krasen obok nad njihovimi glavami.

»Kakor cerkev,« je rekla Darija.

Praskovja je bila nekoliko žalostna. V duši jej je ostal spomin na mladega moža, ki ga je ljubila in varala.

Darija si je prizadevala, da bi je razveselila, smejala se je Akulini, češ, kako jo morejo zanimati te izkopane črepinje starih rimskih loncev, in se šalila nepre-

se jim prečitajo disciplinarne naredbe ter se jim objavi urnik.

V sredo 6. oktobra se prične redni pouk.

Smrtna kosa. — V Gorici je umrl gospod Anton Komel, finančni respicijent v pokoju, star 64 let. Pokopljejo ga danes v Solkanu. Razžalošeni gospodični hčerki naše sožalje!

Umrl je v Gorici grof Anton Attems, vpokojeni namestništveni svetnik itd., star 90 let. Pokojni je oče g. grofa H. Attemsa, dvornega svetnika v Gorici. Grof Anton Attems je bil rojen v Sv. Križu na Vipavskem. Pokopljejo ga v Moši.

Vabilo. — Vsi gospodje volilnega odbora goriških Slovencev so uljudno vabljeni, da se udeležijo seje danes ob 8. uri zvečer v prostorih bralnega in podpornega društva v Gorici.

Denarni promet »Dijaške kuhinje« v Gorici v šolskem letu 1908/09. — Blagajnica izkazuje dne 15. julija 1909 dohodkov 5544'46 K in izdatkov 5389'27 K, torej čiste gotovine 155'19 K. Od navedenih izdatkov pa se je investiralo v pohištvo in opravo kuhinje 437'07 K. Vrhu tega je bilo v poštni hranilnici na koncu šolskega leta 351'39 K in v hranilnici »Trgovske obrtne zadruga« v Gorici 1753'10 K. Vse premoženje v denarju je torej znašalo dne 15. julija 2256'36 K to je za 1614'04 K več kakor na koncu šolskega leta 1907/1908. Ta povoljni uspeh je v prvi vrsti pripisovati velikodušnemu darilu gg. deželnih poslancev v »Slovenskem klubu« v znesku 725 K in pa mnogoštevilnim darovom slavnih županstev slov. občin in javnih zastopov in pa posameznih dobrotnikov. — Število kosil in večerij oddanih v tem šolskem letu je razvidno iz sledeče razpreglednice.

Oddanih je bilo meseca septembra 431 kosil in 275 večerij, oktobra 1238 kosil in 718 večerij, novembra 1169 kosil in 699 večerij, decembra 854 kosil, in 478 večerij, januarja 1155 kosil in 633 večerij, februarja 916 kosil in 574 večerij, marca 1043 kosil in 657 večerij, aprila 797 kosil in 465 večerij, maja 916 kosil in 595 večerij, junija 913 kosil in 588 večerij, julija 190 kosil in 141 večerij.

Vsega skupaj je bilo torej oddanih 9622 kosil in 5823 večerij. Vsa kosila so bila cenjena na 2067'61 K in večerje na 1046'44 K. Na eno osebo je prišlo torej za kosilo in večerjo povprečno 40 vinarjev. Pri tem pa se niso upoštevali izdatki za najemnine, ker je slavna »Trg obrtna zadruga« dala prostore za kuhinjo zastoj. — Vsi nabiralniki »Dijaške kuhinje« so dali doslej skupaj 716'87 K, med temi največ pri »zlatem jelenu« v Gorici 124'45 K in v gostilni pri Marušiču v Solkanu 113'85 K. — Nadzorstvo D. k.

Javno zahvalo izrekamo vsem našim volilcem, ki so šli pogumno na volišče. Storili so prav. Zato hvala jim!

Klerikalci so spravili na volišče vse, kar so le mogli. Šli so volit takorekoč: do zadnjega moža. In naši? Vprašamo: in naši? Ostalo jih je doma precej, tako da

stano; toda ko so se peljale na povratku po strani, pokriti z gozdom, in se je potapljalo zapadajoče solnce v sive, zlato obrobljene oblake, se je polastila tudi nje neka negotova tesnoba.

»Noče se mi nazaj v Petrograd,« je rekla. »Po dolgem času sem videla zopet loke in gozdove, in dasi nima tukajšnja pokrajina prav nikake podobnosti z našimi gozdovi, vendar vzbuja s tem jesenskim nadihom žalosti spomine na oloneško planjavo, poraslo z mecesni in borovci. Ah, recite, kar hočete, Paraša, toda ni krasnejših pokrajin kakor so ruske! Tam je vse veliko, neomejeno. Kako divja veter na stepi, kako nam prinaša v izbo vonje cvetoče mete! O ti moja rojstna vasica, ali te vidim še kdaj?«

Umolknila je, in njene oči so bile vlažne. Nato je začela zopet govoriti živahno.

»Ilja je torej doma v Oloneški guberniji! Ah, Praskovja, kako ste ruske! Kako je to krasno, biti ljubljena, zvesto, vroče in čisto... O, ne vem, kaj bi storila za moža, ki bi me ljubil!«

Iz očí jej je naenkrat posvetila energija.

»Verujem vam,« je odvrnila grofica. »Čudovito je, do kakega nadčloveškega poguma se lahko dvigne tak trden značaj kakor vaš. Toda glejte, že smo zopet v

moramo reči, da za loge naših volilcev so še velike! — Različni so uzroki za to, ali teh ne bomo tu prereševali. Prav ni bilo, tako sodijo vsi oni, ki so šli volit.

Kar pa ni bilo prav, se še lahko popravi.

Povdarjamo ponovno, da pri sedanjih volitvah se ne sme stikati okoli ter se izgubljati v pomislekih in malenkostih — ampak pomisleke vse v stran pa na volišče! Tako, kakor so storili klerikalci!

Umrl je v Št. Petru pri Gorici nagle smrti bivši poljedelski minister grof Boucquoi, ki se je nahajal tam v posetu pri neki plemenitaški družini.

Slovenski števni kandidatje v laško-furlanski splošni volilni skupini so dosegli torej 699 — 701 glas. Mnogo premalo! Še enkrat toliko glasov bi morali dobiti. Ali za to bi bilo treba pravočasnega precejšnjega dela — ne pa odločiti se za nastop zadnji trenotek, ko imamo za seboj reklamacijsko postopanje. V Gorici bi bilo treba reklamovati na stotine volilcev, in če že magistrat uganja neumrosti ter noče dostaviti legitimacij, bi bili morali volilci pač po nje na magistrat, podati energičen protest proti škandaloznemu postopanju goriškega magistrata, potem pa iti volit.

Tako pa je volilo v mestu precej slovenskih volilcev laške liberalce ali laške klerikalce. Na kmečke volilce so pritiskali magistratovci, da je bilo kaj.

V Krminu in Dolenjah so glasovali za laške klerikalce.

Šlo je za to, da se pokažemo, da smo tu v tej skupini, zlasti v Gorici, ali doseči bi se bil moral lepši uspeh.

Zato pa se ne sme v Gorici nastopati na tak način, kakor sedaj, za d n j i t r e n o t e k — nikoli več!

S poprejšnjim dobro organiziranim delom bi se bil dal doseči krasen rezultat. To kaže pač jasno izid. Če se da doseči s samim apelom zadnji trenotek 700 glasov, je očitno, da bi se dalo doseči še enkrat toliko, če bi se delalo pravočasno in dobro organizatorično.

Tu gre za naše resnično število, za čast slovenskega imena! To se mora v prihodnje upoštevati v polni meri.

Še toliko bolj, ker vzročajo slov. glasovi ožjo volitev ter pridejo pri tej v posebno uvaževanje. Če znamo Slovenci tu spretno nastopati, je to za nas lahko velike koristi!

Živo zanimanje je bilo za volitve. V Gosposki ulici, kjer smo imeli spodaj v prodajalni v posojilnični hiši razstavljen izkaz o glasovih s posameznih volišč, je vrvelo ljudstva cel popoldan in do pozne noči. Živo se je komentiralo razmerje o glasovih in marsikomu se je zdelo neverjetno, da je dala ta ali ona občina tako malo glasov za naše kandidate, dočim se jih je pričakovalo mnogo, mnogo več. Hvalili so pa glasno one občine, ki so se vrlo držale; slišali so se glasovi: tako bi moralo biti povsodi! — Ljudje so pripovedovali, kaj vse so počeli duhovniki v nedeljo in prejšnje dni, kako da so zago-

mestu. Ali bi ne hoteli obedovati pri meni? Pojdite, Akulina Pavlova, povejte nama med jedjo, kaj ste pravzaprav videli tam gori na teh gričih, zaraslih z lesom.«

Ko so se razsvetile sveče, so postale dame veselejše; grofici na obednica je bila tako prijazna, in običajna Darijina brezskrbnost se je vrnila kmalu. Pri desertu je omenila Akulina bal, ki se je imel vršiti ta dan v kopalniškem domu na proslavo končane sezone. Vprašala je grofico, če ne pojde tja. Praskovja je odločno odklonila vsak podobni predlog, toda Darija je začela Akulini očitati:

»Oh, kako ste kruti, Akulina Pavlova, da mi niste tega omenili prej! Nesrečna sem, ker ne razumem drugega jezika kakor ruskega in sem tako popolnoma izročena vam v milost in nemilost! Gotovo bi bila obiskala ta ples; zdaj je prepozno. Kje naj vzamem toaleta?«

»Ah, golobičica moja,« je odvrnila Akulina v svojem navadnem mentorskem tonu, »ali vam ni znano, da se podobni plesi v kopalniških mestih obiskujejo le v promenadnih oblekah? Pride se tja kakor z izprehoda, in dame plešejo tudi v klobukih. Sicer je pa v Homburgu že tako malo tujcev, da na celem plesu ne bo niti pol ducata plesalcev.«

tavljali, da gre za verske volitve, da gre za vero, ter da bo proklet in v pekel vržen, kdor voli »brezverske kandidate«.

Pritisk v cerkvi je bil velikanski, zloraba cerkve in vere v politične namene nekaj nezaslišanega.

Naši ljudje, ki so šli volit z navdušenjem, so se zgražali nad malomarnostjo, ki se je tako jasno kazala v izidu iz nekaterih občin.

Pozno v noč so se ljudje razhajali ter odnesli s seboj ne preveč razveseljive vesti o izidu volitev.

Slava Žagi! — Žaga na Bovškem se je držala pri letošnjih deželnozborskih volitvah hrabro kakor lani. Šli so voliti, po volitvi pa se je razglasil izid, da je oddanih 94 glasov za naše kandidate. Klerikalni kandidatje niso dobili nobenega glasu. Edina občina v celi deželi, ki se drži tako vrlo. Zato ponovno: Slava Žagi! Vsi naprednjaki v celi deželi jo slavijo.

Z demonstracijami zopet grozijo Lahoni v Gorici, in sicer pri otvoritvi moškega učiteljskega Mislimo pa, da je tu dovolj moči, da se preprečijo take zločinske groznje.

Prižnice, spovednice, altarji, vera, največ pa še denar — to je pomagalo klerikalcem zadnje trenotke, da so premamili in oplašili mnogo volilcev, da so volili klerikalno ali pa niso šli volit.

Denarja so imeli klerikalni agitatorji polne žepe, trosili so ga okoli, dajali za pijačo in podkupovali, kdor se jim je le dal podkupiti.

Strašno so agitirali, divjali, rotili, grozili; nedelja, maša, pridiga, ostra pridiga, v kateri se je povdarjalo, da ukazuje nadškof in knez voliti »krščanske kandidate« — vse to je uplivalo na ljudi, ki se udajajo pač še veliko preveč pritisku iz farovžev.

Ne zavednost, ampak podkupovanje in terorizem ter zloraba vere in cerkve, to je dalo klerikalni stranki toliko glasov!

Jeretič — Jerič. — V Kalu je potrdila slavna komisija dvakrat ime Jeretič za ime Jerič. Kaj takega je mogoče le v klerikalni komisiji! — Komisija v Št. Petru mora seveda črtati 2 glasova za Jeriča, ker nista bila oddana zanj, ampak na ime Jeretič. — Klerikalci so glasovali kar na slepo, še ne vedo, kako se pišejo njihovi kandidatje.

Očenaš je molil, ko je oddal svoj glas, neki kmečki volilec v Črničan. Oddal je svoj glas potem pa se prekrižal in začel moliti. Debelo so gledali, kaj to pomeni, potem so volilca odstranili iz volilne sobe. — Je že slišal in si k srcu vzel, da so volitve verske, da gre za vero ter da treba torej moliti očenaš, ko se odda glas za svete kandidate »krščanske stranke«!

Vsa čast Rihembergu! — Izida volitev v tej obširni občini je moral biti vesel vsakdo. Naši kandidatje so dobili po 304 glasove, več kakor lani pri ožji volitvi. Klerikalci pa 204. Klerikalci so nazadovali. To je uspeh intenzivnega delovanja rihemberških naprednjakov! Vsa čast!

V Kalu je imel v nedeljo nunc Grbec pridigo o liberalcih, brezvercih in optičih.

»To je vseeno. Videti hočem, kako plešejo Nemci,« je vskliknila Darija. »Moja promenadna obleka je taka, da bo spadal gotovo med najlepše. Prosim vas, grofica, naj dajo Akulini hitro črno kavo in papiroško, jaz si med tem popravim pred tem zrcalom svojo frizuro.«

Akulina si ni dala dolgo prigovarjati k obisku plesa, poslovili sta se od grofice in hiteli v kopalniški dom. Velika dvorana je bila skoro čisto prazna, pri zvokih klavirja se je vrtelo nekaj parov po parketih, in Darija je na prvi pogled z izvedenim očesom rešila vprašanje o načinu plesa pri Nemcih. Ni jej ugajal. Sedla je nasproti velikega zrcala, v katerem je videla sliko cele dvorane, in delala svoje kritične opazke, naznačujé Akulini v lesketajoči se gladini zrcala to, kar je po njeni sodbi zasluzilo grajo. Naenkrat se je presenečeno zganila; v ozadju se je prikazala med vrati postava, zavita v temer shawl, in v njej je spoznala Praskovjo. Njeno obličje je bilo blede, lasje, zmedeni od vetra, so ji viseli na čelo, na glavi ni imela klobuka. Predno se je Darija ozrla, ja stala grofica že poleg nje in omahnila na stol.

»Vi ste si premislili, grofica, in prihajate v nekoliko čudni toaleti,« se je smejala Darija.

(Dalje priložnjč.)

Trdil je, da so liberalci vsi brezverci, da volijo liberalne kandidate, volijo profi Kristusa.

Trdil je, da liberalci so prišli iz Afrike ter naj gredo nazaj tje, da bodo skakali skupno z opicami.

Kalani pravijo na to, da oni so bili v Kalu predno je prišel tje Grbec pripovedovat o opicah in Afriki, ter bodo napredovali tudi potem, ko Grbec več ne bo v Kalu. Oni nimajo nikakih opic, če je pa morda Grbec kako opico s s seboj pripeljal, pa naj jo pelje nazaj, magari v Afriko. Kalani bodo veseli, če ga ne vidijo. Lahko pa jim pošlje kako razglednico, da bodo videli, kako pleše po Afriki z opicami.

Na vse štiri strani so mu odprte poti iz Kaia — tako pravijo Kalani — pa naj gre v Afriko opice past, ker za dušnega pastirja ni za nič. Kalani so sezidali cerkev, da se tam časti Boga ter oznanja božjo besedo, ne pa uganja politiko, zmerja poštene Kalane ter pripoveduje povesti o opicah. — Grbec ne marajo — zato, Grbec, marš v Afriko past opice!

»Naši so za Kristusa — oni za hudiča.« — Poroča se nam, da tako je vskliknil dobro znani nunc v Kojsem v nedeljo, ko je priporočal »krščanske kandidate«. — Torej Fon, Jerič in Manfreda so za Kristusa, naši trije kandidatje dr. Franko, Kriznič in Strekelj pa za hudiča! Kaj zasluži tak »namestnik božji«?!

Po Brdih so klerikalci agitirali mnogo tudi s tem, češ da je odstopil župan (Obljubek od »agrarne« stranke, da noče več kandidirati ter da je pristaš klerikalcev. — Tako nesramno so lagali.

Uspeli pri volitvah ni bil dovoljen. Mnogo jih je ostalo doma!!

V Šmarinah so imeli kar dva gospoda, ki sta reševala vero, ljudi preobračala in prepričevala, da so Manfreda, Fon in Jerič edini pravi zastopniki vernega ljudstva. Domačemu župniku je pomagal neki mladi kapucin, ki se je izustil pri pridigi, da so poslanci, katere izvolijo liberalci, barabe.

Pred volilno komisijo je pokazal volilec dve glasovnici. Na poziv g. komisarja je imel oddati samo eno glasovnico in ta je bila slučajno glasovnica z našimi kandidati. Ko je domači župnik pregledoval volilce, je opazil, da ima ta volilec klerikalno glasovnico pri sebi. Hitro ga je pregovoril, naj gre še enkrat volit, češ prva volitev ni veljavna. Ko ni to nič pomagalo, je šel sam z njim pred komisijo, kjer pa seveda ni mogel ničesar opraviti, ker volilec je bil že vpisan, da je izvršil svojo volilno dolžnost.

Ko je pa župnik sam volil, je hotel ostati na volišču po vsi sili in vedno zahteval postavbo, po kateri mu bi bilo zabranjeno ostati v volilni sobi. Po dolgem času se je udal prigovarjanju klerikalnega podžupana ter odšel. Ko je župnik izvedel po končanih volitvah za izid, se je tega tako ustrašil, da se je odstranil skozi stranišče iz šole, kjer so se vršile volitve. Preveč napeti lok, počti, zapomnite si to, g. župnik. Če prav se pišete Kranjec, nočejo vaši farani, da bi Vi pripravili v Šmarne kranjske razmere s pomočjo ali brez pomoči svetokrižskih kapucinov!

V Trenti nismo imeli lani nobenega glasu pri volitvah. Vse je glasovalo za klerikalce. Letos pa so dobili naši kandidati po 7 glasov. Pričetek je tu, le tako naprej! Vse priznanje onim, ki so pričeli!

»Goriška slovenska mladina« naznaja, da so bili na rednem občnem zboru dne 22. t. m. v odbor izvoljeni sledeci: gg. Rudolf Konjedic, predsednikom; Ferdo Pintar, podpredsednikom; Milovan Domenis, tajnikom; Rado Lenardt, blagajnikom; Janko Jamšek, blag. namestnikom. Bruno Savnig in Fran Kurinčič rač. preglednikom.

Popravek. — V izkazu o izidu volitev za soc. dem. zadnjič se čita, da so dobili v Kanalu 345 glasov; iz prejšnjih podatkov pa je mogel vsakdo razvideti, da so dobili v Kanalu Marica 3, Tuma 4 in Vrčon 5 glasov.

V Borjani je obstrelil poljski čuvaj nekega dečka na roki in stegnu. Poklicali so zdravnika iz Čedadu, ki mu je dal prvo pomoč, poklicali so tudi duhovnika, češ, morda bo on kaj pomagal. Ali namesto da bi bil vsaj tolažil ubogo mater, ki je bila vsa zbegana in nesrečna vsled nezgode, jo je nahrulil: e, kaj boste jokala nad otrokom, saj jih boste imela še, da jih boste sita. — Tako govorjenje se obsoja samo po sebi tako, da ni treba ničesar pristavljati. —

Razne vesti.

Državni zbor utegne biti sklican šele 5. novembra, ker hočejo Poljaki več časa za gališki deželni zbor.

Kakšno plačilo obetajo klerikalci delavcem? »Tiroler Volksbote«, ki opravlja tisto poneumnjevalno vlogo, kakor na Slovenskem pobožni »Domoljub«, objavlja sledeči apel na delavce: Dragi delavec, tvoji pravi delodajalec ni tovarnar, temveč ljubi Bog, njemu na ljubo moraš opravljati slednje delo. Bog je tudi pravi plačnik, tovarnar je le poduradnik božji. Zemeljsko plačilo je le plačilo na reko, glavna vsota je pri Bogu dobro zapisana; pravo večno in sijajno mezdo hrani Bog in življenje. V teh stvkih leži vsa pobožna kršč.-socialna politika; kar pripovedujejo »krščanski« agitatorji, je samo slepilo in sleparstvo; krščansko-socialna delavska politika se glasi: delaj za pasjo mezdo in čakaj na paradiz!

V Tridentu stakajo organizirani delavci. Stavka je omejena samo na mesto.

O Srbiji vedno lažejo posebno nemški listi. Sedaj raznašajo vest, da je bil srbski kralj Peter umorjen. Seveda ni res. — To je stalna gonja proti slovanski dinastiji v Srbiji. Če bi sedel na prestolu nemški princ pa uganjal še take neumnosti, pa bi le hvalili Srbijo, kako da uspeva pod nemškim žezlom!

Na kongresu prirodoslovcev in zdravnikov, ki se je ravno zaključil v Solnogradu, je rekel ravnatelj nekega berlinskega muzeja Penck, da sta ostala Cook in Peary dokaz, da sta bila res na tečaju, popolnoma dolžna. Treba je ne samo priti na tečaj, pravi, ampak ga tudi preiskati.

Mladoturki — nazadnjaki. Ko se je med turškim ženstvom počelo gibanje za moderniziranje kroja in se je o tem razmotrivalo, kako bi se verski predpisi nekoliko obšli, je prišla turška vlada, pa je vsako enako misel strogo prepovedala.

V Martijancu, rodni občini bana barona Raucha, so bile pred kratkim občinske volitve. Tudi Rauch, ki je tam »vlastelin«, je hotel priti v občinski zastop, a kmetje ga niso hoteli voliti. In vendar pišejo vladni listi dan za dnem, da Rauch vedno bolj osvaja srca vsega naroda.

Umor v ječi. — V Černigovu sta dva jetnika zadavila paznika ter mu odvzela ključke, na kar sta zažgala postelje. Ko sta odpirala celice drugim jetnikom, je pritekla straža, ki je dva jetnika usmrtila, dva teško, osem pa lahko ranila.

Uspehi klerikalne politike. Kranjski dež. odbor se je obrnil na ministerstvo za podporo prepotrebni vodovodov, a dobil je odgovor, da vlada nobene podpore ne dovoli. T. je gotovo bridko, kajti brez državne podpore je vsaka zgradba vodovoda na Kranjskem čisto nemogoča. Klerikalci so obetali kmetskim volilem zlate gradove, sedaj še vodovodov ne morejo zgraditi, ker dežela nima denarja, interesi pa še manj. Za kmetsko prebivalstvo kranjske dežele je to hud udarec, ker če izo-

stanejo državne podpore, bo konec grajenja vodovodov, ki spadajo med najmočnejše in največje potrebe dežele Kranjske. Znano je, da je Kranjska dobivala mnogo let zelo izdatne podpore za melioracije. Dobivala je razmeroma več kakor marsikatera druga dežela. Sedaj so pa klerikalci s svojo bedasto politikom tako zavozili, da je konec vsega.

Stolico za »zrakoplovstvo« ustanove na ruskih tehnikah in sicer v Petrogradu, Kijevu in v Novočerkasku. Na novočerkaski tehniki bodo združena teoretična predavanja s praktičnimi vajami v zrakoplovstvu.

Zveza mej Trstom in Nizozemsko Indijo. V trgovinskem ministerstvu se je pod predsedstvom ministra za trgovino dr. Weisskirchnerja vršila konferenca o uvedbi direktne zveze mej Trstom in Nizozemsko Indijo.

Jugoslovanska dijaška zveza. »Dnevni List« poroča iz Belgrada, da prevzame beligradska vseučilišna mladina inicijativo za organizacijo jugoslovanske dijaške zveze.

Vojaški novinci gredo letos po naredbi vojnega ministerstva te le dni pod zastavo: enoletni dobrovoljci 1., nadomestni rezervisti 5. in drugi 7. oktobra.

Mednarodni shod časninarjev se vrši v Londonu. Vlada mu je priredila 24. t. m. zajutrek, katerega se je udeležilo 500 oseb.

V Dekanah se je 19. t. m. ob velikanski udeležbi vršila proslava 40-letnega obstanika tamošnje narodne čitalnice ob silnem navdušenju občinstva. Navzočih je bilo več drž. in deželnih poslancev Dekane so bile vse v narodnih trobojnicah, le farovž in cerkveni stolp ne, daji je imela slavnost strogo narodni značaj.

Junakom iz leta 1809 v spomin je bil 26. t. m. v Trbižu na Greuterjevi višini odkrit spomenik. Navzoč je bil nadvojvoda Friderik.

Neko lahkoživko, približno 40 let staro Marijo Matias, v starem mestu, v Trstu so našli zadavljeno. Sumi se, da bi jo bil zadavil neki mladi človek z roparskim namenom.

Zrakoplovci. — 26. t. m. je pričel berlinski zrakoplovski teden. Popoldne sta napravila kratke poskuse baron de Caters in Blierot.

Slovanska šolska deca v Pruski. — Leta 1906 je bilo v kraljevini Pruski 6.554.837 šolske dece, od teh 6.654.342 nemške narodnosti in 900.495 drugih. Slovanske dece je bilo 13,56 odstotkov in sicer Poljakov 864.175 ali 13,18%, češke 18.555 ali 0,28%, lužisko-srbske 12.102 ali 0,18%. Število poljske dece je v desetih letih od 498.583 naraslo na 611.190 ta deca govori samo poljski.

Novo medalje za Bosno. — Prve dni prihodnjega meseca ali 2. decembra se izdajo na spomin aneksije Bosne in Hercegovine nove medalje. Z njimi se bodo odlikovale čete in uradništvo, ki so pomogli aneksiji.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Na stanovanje in hrano se sprejme 2 di-jaka. Poizve se v ulici Morelli 23.

Izvrsten glasovir skoro nov in najboljše vrste, proda se takoj prav po ceni. Naslov se izve v upravnistvu.

Ugledna trgovska tvrčka v Reki išče računnega in poštenega lišnega hlapca, ki razume vrtna dela, voščanje parketov in vsa druga dela hišnika. — Naslov pove naše uradništvo.

Svoji k svojim! Slovenska brivnica v Gorici na Travniku št. 21, se priporoča sl. slov. občinstvu v mestu in na deželi Postrežba točna in čista. Sprejema se tudi odjemalca v mesečni abonement bodisi v brivnici ali na dom. V zalogi se dobi razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema se vsa lasničarska dela ter kupuje zmešane žensko la-e od K 6 naprej kg. — Za obilen obisk se priporoča

FRAN NOVAK, brivec.

En gros trgovina s hišo se proda.

Letni promet čez K 150.000, z malimi režijami. Zadostuje K 10.000 gotovine, ostanek po dogovoru. — Kje? — pove upravnistvo našega lista.

Razglas.

V pritličju hiše št. 71 v Tolminu se odda v najem prostori zelo sposobni za trgovino.

Učiteljskim kandidatom

priporočamo:

gosli od 8 K višje, loke, strune in vse podrobnosti, ki spadajo k temu.

Muzikalije za gosli, šolske knjige in vse druge potrebščine.

Vse po izvirnih cenah zalagateljcev.

Knjigarna A. Gabršček
Trgovski dom.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Manufakturna trgovina

AVRELIJ BISAIL

GORICA

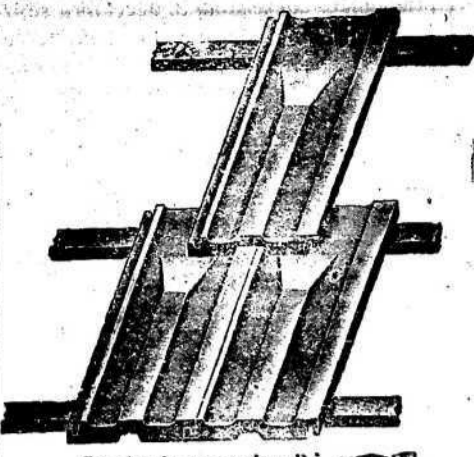
Gosposka ulica št. 2.

Priporočamo novo dospelo blago za jesen in zimo za ženske in moške.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga spadajoč v to struko

Uzorcji poštnine prosto!

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zalcga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

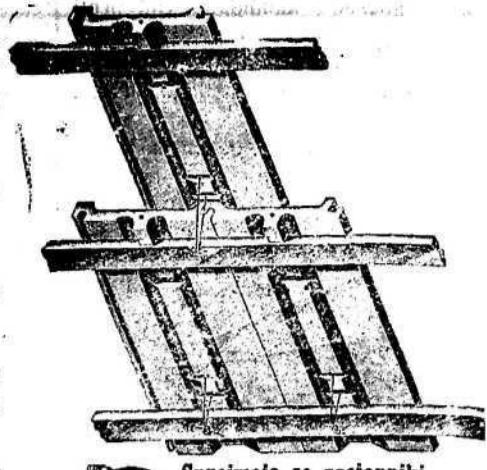
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

— Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. —

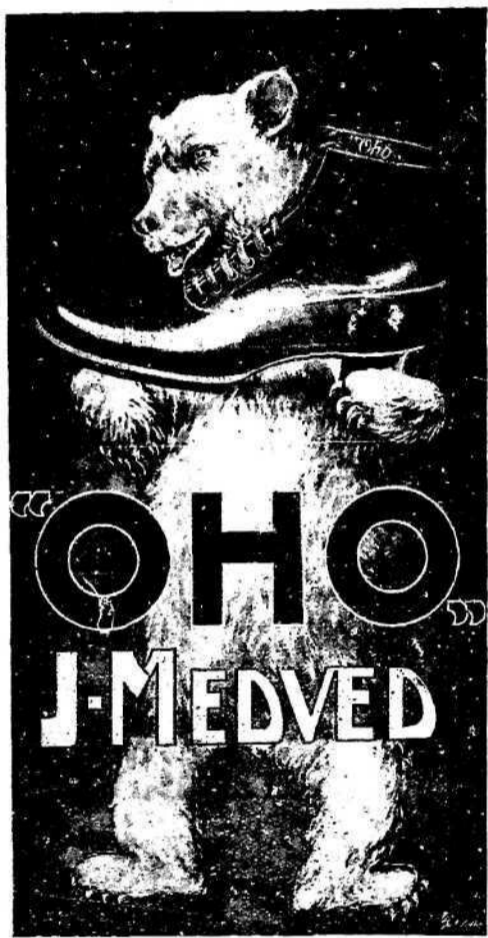
Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošlje mo na željo brezplačno. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Važno le za one, ki nosijo čevlje in klobake!

Cene izdatno znižane do prvega oktobra.

Prepričajte se na cenah razvidnih v izložbah.

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian tvornica za sušeno

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Hiša v Grahoven

na lepem prostoru, dvonadstropna, z 8 sobami, pravnica za vsako obrt se odda v najem takoj ali prodaja prav po ceni.

Natančen naslov povzema upravnika „Soča“.

Tople priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največ izbira časnikov in pristnih pijač.

Blagajne National - Kontroll

prihranjujejo trgovcem denar ter jim nudijo mnogotere koristi, katerih so deležni tudi uslužbenci, blagajničarji, odjemalci, sluga in otroci.

Pisalne blagajne od K 65
 Pisalne blagajne s kontrolnim predalom za denar K 120
 Seštevalne blagajne s kazalnikom K 260
 Blagajne na dvigalo s kazalnikom, kontrolnim in čekovnim trakom K 350
 Blagajne na dvigalo s popolnim seštevanjem, čekovnim in kontrolnim trakom itd. K 600
 Blagajne na tipke s popolnim seštevanjem čekovnim in kontrolnim trakom itd. K 900

Naša izvorna hiša se peča že nad 30 let z izdelovanjem blagajne, — in ima 60 milijonov kapitala ter okoli 6000 uslužbencev in delavcev. Doslej se je razpečalo nad 700.000 blagajni National. Vse to dokazuje, da so blagajne National res najdovršenejši izdelek. Za vsako blagajno se jamči, da je izdelana iz najboljšega materiala, ki traja eno celo življensko dobo. — Vse dele se da nadomestiti. Več tisoč izpričeval in priznanj. Dajemo pisмено jamstvo za vsako našo blagajno National Register. — Zahtevajte naš najnovejši cenik.

National Cash Register C. Ltd. Dunaj, VI.

Zastopnik za goriško: OTTO BECK, Gorica, Hotel Union.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22

v Ljubljani.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201- — Rezervni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755-23.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
 Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
 (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloga: Solkan; Trst, Via della Caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vpostuje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%